

Autor: Oskar Krejčí

Podle dostupných informací prohlásil americký ministr obrany Robert Gates při inspekci na Aljašce, že se rýsuje kompromis mezi Spojenými státy a Ruskou federací ohledně Národní protiraketové obrany USA. Podle něho by tento kompromis měl vypadat tak, že nejen na území Polska, ale i na území Česka by měly být umístěny americké rakety-lapače, radary by pak měly být postaveny v Rusku a využívány oběma velmocemi.

Z této zprávy vyplývá, že se část administrativy prezidenta Baracka Obamy nevzdala plánů na vybudování Národní protiraketové obrany USA. Tedy projektu, který výrazně destabilizuje mezinárodní situaci. I když se na první pohled může zdát, že výše zmíněná údajná dohoda mezi Washingtonem a Moskvou by mohla situaci zklidnit, její důsledky by mohly být nedozírné – a to nejen ve vztahu k Íránu a muslimskému světu, ale i vůči Číně. Nemluvě o tom, že by se americký voják nedostal pouze k hranicím Ruska, o což Pentagon usiluje již dávno, ale přímo na ruské území.

Přesto se jako důležitější jeví něco jiného: pokračování v programu Národní protiraketové obrany USA je pokračováním v projektech kosmických válek. Tento projekt je ale v zásadním rozporu s vizí globálního jaderného odzbrojení, kterou Obama představil v dubnu na Hradčanském náměstí. A nejen to: podkopává možnost zásadní dohody o redukci strategických zbraní mezi USA a Ruskem, která by měla získat základní kontury při jednání prezidentů Baracka Obamy a Dmitrije Medveděva počátkem července v Moskvě. Hlavní důvody jsou dva.

* Národní protiraketová obrana USA vnáší nedůvěru mezi státy. Předně, i když přijmeme tezi Washingtonu, že není budována proti Rusku a Číně, musíme zároveň uznat, že proti Rusku a Číně může být využita. Dojde-li k redukci strategického arzenálu Ruska a zároveň ke zdokonalení protiraketové obrany USA, hrozí nebezpečí, že v Pentagonu někdo podlehne iluzi, že lze v jaderné válce zvítězit.

* Některé informace, které pronikly z týmů připravujících novou dohodu USA a Ruska o mezení strategických sil, říkají, že Washington usiluje o redukci jaderných náloží, nikoliv však o snížení počtu nosičů. To by mohlo znamenat, že chce strategické nosiče přezbrojit – místo nukleárních náloží dát nové, vysoce účinné nejaderné nálože schopné plnit strategické cíle.

Při takovémto záludném – a dlužno dodat i naivním – přístupu hrozí, že selžou nejen Obamovy snahy o jaderné odzbrojení, ale i představy o radikálním snížení strategických arzenálů.

Vedlejším produktem výše zmíněných pokusů oživit Národní protiraketovou obranu USA je i chování některých politických subjektů v Česku. Nového ministra obrany rozhodně nelze podezřívat, že by se zřekl svého nadšení pro vybudování americké vojenské základny v naší zemi. To, že pokládá aktuální situaci za nevhodnou k otvírání daného tématu ve Sněmovně, neznamena, že nevidí pro rakety či radar v Brdech světlou budoucnost po volbách. A pan ministr je jen symbolem přibližujícím chování celých stran, hnutí a některých medií.

Svržení vlády v nejméně vhodný okamžik a situování voleb na říjen výrazně oslabilo levici. Z televizní obrazovky zmizely spory uvnitř vládních stran. Pravicová koalice se vyvinula z narůstajících ekonomických problémů, ale i hrátek s poplatky u lékařů a lékárníků. Lidovcům poskytne naději na resuscitaci návštěva papeže koncem září. Divoký antikomunismus bude mít v předvečer 20. výročí sametové revoluce na televizních obrazovkách své bakchanálie. Téma americké vojenské základny bude vytlačeno z oficiálních medií.

Řečeno stručně, byť opět pouze symbolicky: když se přepočtou výsledky voleb do Evropského parlamentu na mandáty ve Sněmovně, získala by koalice ODS a KDU-ČSL plných 105 křesel. A radar či rakety zelenou.

Ne, opravu zatím nebylo rozhodnuto.

Zdroj: Res Publica